

PETR BEDNAŘÍK TŘI OŘÍŠKY ANEB VÁNOČNÍ A SILVESTROVSKÉ VYSÍLÁNÍ ČST V ROCE 1974

Pohádka [Tři oříšky pro Popelku](#) měla premiéru v kinech v listopadu 1973 a po velkém úspěchu u filmových diváků ji čekalo i televizní uvedení. Československá televize ji zařadila jako svůj hlavní večerní pořad na Štědrý den roku 1974. Vedení ČST si na programu tohoto dne dalo velmi záležet, protože Štědrý den předchozího roku 1973 diváky hodně rozčílil. Těšili se, že na Štědrý den uvidí jako hlavní večerní program pohádku [Zlatovláska](#). Z tisku věděli, že mají očekávat televizní barevnou pohádku režisérky Vlasty Janečkové s Petrem Štěpánkem a Jorgou Kotrbovou v hlavních rolích. Na obrazovkách se však překvapivě objevila loutková [Zlatovláska](#) režisérky Hermíny Týrlové z roku 1955. Diváci byli zklamáni a rozhořčeně telefonovali do televize. Pro vedení ČST to znamenalo velkou výstrahu, neboť stejným způsobem by se kdykoliv v průběhu roku mohl dostat na obrazovku nějaký politicky závadný pořad, a proto zpřísnilo kontrolu připravených pořadů před vysíláním.

Vedení ČST tedy chtělo na Štědrý večer roku 1974 nabídnout program, s nímž bude divák maximálně spokojen a částečně také odškodněn za předchozí rok. Volba padla na pohádku **Tři oříšky pro Popelku**, která byla odvysílána na 1. programu ve 20 hodin. Přímou konkurencí pro **Tři oříšky pro Popelku** byla na druhém programu premiérová televizní inscenace [Kosmas a paní Božetěcha](#), již podle scénáře Jana Otčenáška natočil Jaroslav Balík na motivy Vančurových **Obrazů z dějin národa českého**. Musíme ale zdůraznit, že v roce 1975 pokrýval 1. program signálem 94,5 % území Československa, zatímco 2. program pouze 43 %. Atraktivní pořad 1. program přinesl na Štědrý večer i po filmové pohádce. Od půl desáté měla premiéru televizní inscenace [Pozdní léto](#) podle scénáře Jiřího Hubače a v režii Antonína Moskalyka, vyprávějící o malém chlapci (představovaném malým Michalem Suchánkem), kterého si z dětského domova vezme mladý bezdětný pár (hraní Jiřím Valou a Věrou Galatíkovou).

1

Dnes jsme zvyklí, že Česká televize vysílá o vánočních svátcích od rána řadu filmových i televizních pohádek. V roce 1974 ČST vysílala v průběhu Štědrého dne pouze dvě filmové pohádky, vedle **Tří oříšků pro Popelku** ještě dopoledne **Pyšnou princeznu**, vlastní studiovou pohádku neuviedla žádnou. V další dny to vypadalo stejně skromně, dne 25. prosince 1974 mohli diváci vidět dopoledne sovětského **Mrazíka** a 26. prosince dopoledne východoněmeckou **Šípkovou Růženku**, čímž byla nabídka filmových pohádek vyčerpána. Za celé Vánoce tedy televize nabídla jen čtyři pohádky filmové a k nim 25. prosince přidala jednu televizní z produkce ČST: [Princ Chocholouš](#).

Vedení ČST hodnotilo vánoční program v únoru 1975 a se Štědrým dnem projevilo velkou spokojenost. Úspěch televizního uvedení filmu **Tři oříšky pro Popelku** byl skutečně výrazný – sledovanost činila 94 % a divácké hodnocení spokojenosti 8,2. Film se stal podle těchto ukazatelů nejúspěšnějším pořadem roku. Diváci velmi pozitivně přijali i televizní inscenaci **Pozdní léto** (sledovanost 76 % a index spokojenosti 8,3). Tehdejší způsob měření sledovanosti se prováděl deníčkovou metodou: vybraná skupina 500 diváků dostala přehled televizního programu ve formě deníčku, v němž lidé zaškrtovali ty pořady, které sledovali, a mohli u nich vyjádřit svoji spokojenost na škále od 1 do 10 (nejvyšší spokojenost).

Pro srovnání můžeme uvést naopak neúspěch vánočního programu. ČST uvedla 25. prosince na 1. programu jako hlavní večerní pořad televizní muzikál **Tři krčci pod Prahou**. Za tímto názvem se skrýval příběh tří razičů na stavbě pražského metra – Pepy ze severočeského uhelného revíru, Richarda – horníka z Kladna, a Vojty – haviře z Ostravy. Hráli je Jiří Hrzán, Václav Postránecký a Viktor Sodoma. Scénář napsal Jaroslav Dietl, režíroval Václav Hudeček a písně pro muzikál napsali hudební skladatel Bohuslav Ondráček a textař Zdeněk Borovec. I když vesměs šlo o zkušené tvůrce, výsledek se nepovedl. Sledovanost byla sice vysoká (84 %), ale diváci dali najevo svoji nespokojenost nízkým indexem (jen 4,3). To už lépe dopadl hlavní

Projekt
historické a teoretické analýzy
televizní tvorby

večerní pořad 1. programu dne 26. prosince – sovětský film **Rozloučení s Petrohradem**, milostná epizoda ze života hudebního skladatele Johanna Strausse ml. Sledovanost sice dosáhla jen čísla 58 %, ale index spokojenosti činil 6,4.

Zhodnocení vánočních a silvestrovských programů 1974 [ODKAZ NA PŘÍLOHU PDF](#)